Mag. Mojca Pušnik, Zavod RS za šolstvo (upok.)

Nasilje v razredu – kaj pa varno in spodbudno okolje?

Šola je zelo kompleksen, odprt socialen sistem. Ima svojo strukturo, vizijo, cilje, vrednote, predvsem pa so v šoli ljudje, ki so v nenehni interakciji.

Na pogoje za delo močno vpliva šolska klima, ki jo oblikujejo ne samo zaposleni, ampak tudi učenci in starši. Čeprav slednji morda nikoli ne pridejo v šolo, njihov odnos do šole kot institucije ter pomen, ki ga dajejo izobraževanju, prenašajo na otroke.

Razvijanje ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti, izvajanje dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost in sodelovanje, so zagotovo pomembne proaktivne dejavnosti, ki vplivajo na (ne)pojav nasilja v šoli.

Spodbudno učno okolje je varno, vključujoče in tako okolje v katerem:

- si učenci upajo tvegati,
- je opazna skrb za prijetno fizično okolje (plakati, slike, risbe, rože, glasba…),
- se daje pozornost tudi rutini (kje je kaj, pravila)

in

- omogoča sodelovanje in učenje iz izkušenj,
- učence spodbuja k samostojnosti in aktivnosti.

Izzivi za učitelje:

- Kaj jaz vem o tem problemu/pojavu (spodbudnem okolju in nasilju v šoli)?
- Kakšna so moja stališča in izkušnje z njim?
- Kakšna čustva doživljam ob pojavu nasilja v razredu?
- Kaj se še želim ali moram naučiti?
- Kakšna je moja vloga kot učitelja pri pojavljanju in zmanjševanju nasilja?

Literatura:

Pušnik, M., Vrstniško nasilje v šolah, Zavod RS za šolstvo, 1999, Ljubljana
Pušnik, M., Spodbudno vzgojno-učno okolje - temelj razvoja, v Zbornik prispevkov 2000, Zavod RS za šolstvo, 2000, Ljubljana
Pušnik, M., Nasilje v šoli v krogu nasilja, v (O)krog nasilja v družini in šoli, Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 2012, Ljubljana